

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ລັດຖະບານ

ເລກທີ **122** /ລບ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ **20 / 05 / 26**

ດໍາລັດ
ວ່າດ້ວຍກະສິກໍາສະອາດ

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ສະບັບເລກທີ 03/ສພຊ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປຸກຝັງ ສະບັບເລກທີ 84/ສພຊ, ລົງວັນທີ 25 ມິຖຸນາ 2025;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະໜັບສະໜູນ ຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສະບັບເລກທີ 1275/ກສ, ລົງວັນທີ 27 ມີນາ 2026.

ລັດຖະບານ ອອກດໍາລັດ:

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ກໍານົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ ຮັບປະກັນໃຫ້ຜິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຜິດ ມີຄຸນນະພາບ, ສະອາດ, ປອດໄພ ຕໍ່ສຸຂະພາບ, ຊີວິດ ຂອງຄົນ ແລະ ສັດ, ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງຊາດ ຕາມທິດສະອາດ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 2 ກະສິກໍາສະອາດ

ກະສິກໍາສະອາດ ແມ່ນ ລະບົບການຜະລິດກະສິກໍາ ແລະ ການເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດຈາກທໍາມະຊາດ ທີ່ມີ ການຍັ້ງຢືນ ຄຸນນະພາບ, ຄວາມສະອາດ, ມີຄວາມປອດໄພ ຕໍ່ ຜູ້ຜະລິດ, ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຄໍາສັບທີ່ນໍາໃຊ້ໃນດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ການຜະລິດກະສິກໍາສະອາດ ໝາຍເຖິງ ການດໍາເນີນກິດຈະການກະສິກໍາສະອາດ ເລີ່ມແຕ່ຂອດ ການຜະລິດ, ການປຸງແຕ່ງ ຈົນເຖິງການບໍລິການ;
2. ຜູ້ປະກອບການ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ດໍາເນີນການຜະລິດກະສິກໍາ, ເກັບກ່ຽວ, ປຸງແຕ່ງ ແລະ ຈໍາໜ່າຍ ຜົນ ຜະລິດກະສິກໍາ, ຂາຍສິ່ງ-ຂາຍຍ່ອຍ, ເກັບຊື້, ສົ່ງອອກ, ນໍາເຂົ້າ ແລະ ຜະລິດ ປັດໄຈການຜະລິດ ລວມທັງ ຜູ້ ດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ;

3. **ການຕັດແຕ່ງພັນທຸກຳ (GMOs: Genetically Modified Organisms)** ໝາຍເຖິງ ສິ່ງທີ່ມີ ຊີວິດ ທີ່ເກີດຈາກການຕັດຕໍ່, ສ້າງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳອັນໃໝ່ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ການເຊື່ອມຕໍ່ ຈຸລັງໃນສາຍພັນດຽວກັນ;
4. **ເຊື້ອຈຸລິນຊີ** ໝາຍເຖິງ ໄວຣັດ, ແບັກທີເຣຍ, ເຫັດລາ, ກາຝາກ ແລະ ເຊື້ອພະຍາດທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ບໍ່ ສາມາດເບິ່ງດ້ວຍຕາເປົ່າໄດ້;
5. **ສິ່ງແປກປອມ (Foreign Objects)** ໝາຍເຖິງ ສິ່ງທີ່ບໍ່ຕ້ອງການ ປະນົນຢູ່ກັບຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ບໍລິເວນອ້ອມຮອບຜະລິດຕະພັນ ຊຶ່ງອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມປອດໄພ ຫຼື ຄຸນນະພາບຂອງຜົນຜະລິດ ເປັນຕົ້ນ ແກ້ວ, ໂລຫະ, ໄມ້, ກ້ອນຫີນ, ດິນ, ໃບໄມ້, ຜ້າຢາງ ຫຼື ຖົງຢາງ ແລະ ແກ່ນຫຍ້າ;
6. **ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຄົນ** ໝາຍເຖິງ ອາຈິມ, ປັດສະວະ, ນ້ຳເສຍຈາກການນຳໃຊ້ຂອງຄົນ, ຜຸ່ນກະດູກ, ເສັ້ນຜົມ ແລະ ອື່ນໆ;
7. **ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ (ISO/IEC: International Organization for Standardization /International Electrotechnical Commission)** ໝາຍເຖິງ ອົງການມາດຕະຖານສາກົນ ທີ່ກຳນົດ ມາດຕະຖານ ແລະ ກົດຈະກຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳລັບ ແລກປ່ຽນສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການໃນການພັດທະນາ ແລະ ການຮ່ວມມືສາກົນ ທາງດ້ານວິຊາການ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ເສດຖະກິດ;
8. **ມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17011 (ISO/IEC 17011)** ໝາຍເຖິງ ມາດຕະຖານ ລະບົບຄຸນນະພາບ ຂອງການຮັບຮອງ ກ່ຽວກັບຂໍ້ກຳນົດທົ່ວໄປ ສຳລັບ ໜ່ວຍງານຮັບຮອງລະບົບບໍລິຫານ ເພື່ອ ຮັບຮອງໜ່ວຍງານກວດກາ ແລະ ຍັງຢືນ;
9. **ມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17065 (ISO/IEC 17065)** ໝາຍເຖິງ ມາດຕະຖານ ລະບົບຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ຂອງໜ່ວຍງານຍັງຢືນ;
10. **ມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17025 (ISO/IEC 17025)** ໝາຍເຖິງ ມາດຕະຖານ ລະບົບຄຸນນະພາບ ຂອງຫ້ອງວິໄຈ ກ່ຽວກັບຂໍ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ຂອງຫ້ອງວິໄຈ ສຳລັບການທົດສອບ, ທົດລອງ ແລະ ວິໄຈ;
11. **ສິນຄ້າພືດ** ໝາຍເຖິງ ຜົນຜະລິດ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນພືດ ສຳລັບແລກປ່ຽນ, ຊື້ ຂາຍ;
12. **ເຄຫາສະຖານ** ໝາຍເຖິງ ສິ່ງກໍ່ສ້າງທີ່ນຳໃຊ້ເປັນ ໂຮງເຮືອນ, ສະຖານທີ່ຜະລິດ, ເກັບມ້ຽນ, ປຸງແຕ່ງ ແລະ ຫຸ້ມຫໍ່ຜົນຜະລິດ.

ມາດຕາ 4 ຫຼັກການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ

ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບ ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ, ສິນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
3. ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ສະອາດ, ປອດໄພ ຕໍ່ສຸຂະພາບ, ຊີວິດ ຂອງຄົນ ແລະ ສັດ, ເປັນມິດກັບສິ່ງ ແວດລ້ອມ;
4. ຮັບປະກັນຄວາມສະເໝີພາບ, ຄວາມໂປ່ງໃສ, ວ່ອງໄວ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້;
5. ມີການປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 5 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ດຳລັດສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ ເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ພົວພັນກັບ ວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ດຳລັດສະບັບນີ້ ບໍ່ນຳໃຊ້ສຳລັບ ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ.

ມາດຕາ 6 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສິ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານກະສິກໍາ ສະອາດ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ເຕັກນິກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຄ້າ, ການ ລົງທຶນ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ປະຕິບັດ ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

**ພາກທີ II
ການຜະລິດກະສິກໍາສະອາດ**

**ໝວດທີ 1
ການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ**

ມາດຕາ 7 ການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ

ການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ ແມ່ນ ຂະບວນການຜະລິດທີ່ບໍ່ນໍາໃຊ້ສານເຄມີສັງເຄາະ ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ກະສິກໍາ, ມີລະບົບການຜະລິດ ທີ່ຮັກສາ ຄວາມຍືນຍົງ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ, ຄວາມສົມດຸນ ຂອງລະບົບ ນິເວດວິທະຍາ ແລະ ມີຜົນດີຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ສັດ ໂດຍອີງໃສ່ຂະບວນການທາງນິເວດວິທະຍາ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງຊີວະນານາຜັນ ແລະ ຮອບວຽນການຜະລິດທີ່ປັບໂຕເຂົ້າກັບສະພາບເງື່ອນໄຂ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ທົດແທນການນໍາໃຊ້ ປັດໄຈການຜະລິດ ທີ່ອາດເກີດມີຜົນກະທົບທາງລົບ, ເປັນລະບົບປະສົມປະສານລະຫວ່າງ ຄວາມຮູ້ມຸມປັນຍາ ທ້ອງຖິ່ນ, ເຕັກນິກ ແລະ ວິທະຍາສາດ ເພື່ອໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດ ໃຫ້ແກ່ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງ ແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 8 ເງື່ອນໄຂການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ

ເງື່ອນໄຂການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ມີໄລຍະປັບປ່ຽນ ຫຼື ໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ສືບແປດເດືອນ ສໍາລັບພືດຍືນຕົ້ນ ແລະ ສືບສອງເດືອນ ສໍາລັບພືດລົ້ມລຸກ;
2. ຖ້າມີການຈັດການລະບົບການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີທີ່ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນແລ້ວ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປ່ຽນ ໄປເຮັດການຜະລິດແບບອື່ນ, ໃນກໍລະນີຢຸດການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີໃນພື້ນທີ່ນັ້ນ ກໍຕ້ອງຜ່ານ ໄລຍະປັບປ່ຽນ ຫຼື ໄລຍະຂ້າມຜ່ານ;
3. ແຍກ ການຜະລິດ ແລະ ຜົນຜະລິດ ກະສິກໍາອິນຊີ ແລະ ບໍ່ແມ່ນກະສິກໍາອິນຊີ ໃນກໍລະນີ ມີການ ຜະລິດແບບຄູ່ຂະໜານ;
4. ໃນທຸກຂະບວນການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ ບໍ່ໃຫ້ນໍາໃຊ້ປັດໄຈການຜະລິດ ທີ່ເປັນຜະລິດຕະພັນຈາກ ການຕັດແຕ່ງພັນທຸກໍາ, ສານເຄມີສັງເຄາະ ແລະ ສານເຄມີອື່ນ, ມີມາດຕະການປ້ອງກັນ ໂດຍການ ສ້າງແນວກັນ ຫຼື ແລວປ້ອງກັນໃຫ້ເໝາະສົມ, ໃນກໍລະນີປະເມີນພົບເຫັນການປົນເປື້ອນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ຕ້ອງມີການວິໄຈ ແລະ ໄຈ້ແຍກ;
5. ນໍາໃຊ້ມາດຕະການປ້ອງກັນ ການສູນເສຍ ແລະ ການເສື່ອມໂຊມຂອງດິນ, ມີແຜນນໍາໃຊ້ນໍ້າ ຢ່າງ ເໝາະສົມ, ນໍາໃຊ້ວັດສະດຸອິນຊີ ເພື່ອເຮັດຝຸ່ນຂຽວ ແລະ ຝຸ່ນບົ່ມ, ບໍ່ໃຫ້ຈຸດພືດ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ນໍາໃຊ້ສິ່ງເສດເຫຼືອ ຈາກຄົນ ໃນພື້ນທີ່ການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ;
6. ນໍາໃຊ້ ເມັດພັນ ແລະ ແນວພັນ ທີ່ມີຄຸນນະພາບຈາກການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ, ຍົກເວັ້ນ ໃນກໍລະນີ ເມັດພັນ ຫຼື ແນວພັນນັ້ນ ບໍ່ສາມາດຫາໄດ້ໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ນໍາໃຊ້ແນວພັນຕັດແຕ່ງພັນທຸກໍາ;
7. ຮັກສາ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນານາຜັນ, ແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ບໍ່ສົ່ງ ຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ພື້ນທີ່ອະນຸລັກ ແລະ ພື້ນທີ່ມໍຣະດົກ;

8. ນຳໃຊ້ຫຼັກການປ້ອງກັນພຶດແບບປະສົມປະສານ ເປັນຕົ້ນ ການຈັດການສັດຕູພຶດ, ການປຸກພຶດ ອາໄສ, ການເລືອກແນວຜັນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ເພີ່ມຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນານາຜັນ;

9. ການຈັດການ ຫຼັງການເກັບກ່ຽວ, ການປຸງແຕ່ງ, ການຫຸ້ມຫໍ່, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ຕ້ອງມີມາດຕະການປ້ອງກັນການປົນເປື້ອນ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ປົນກັນ ລະຫວ່າງ ຜົນຜະລິດກະສິກຳອິນຊີ ກັບຜົນຜະລິດ ທີ່ ບໍ່ແມ່ນກະສິກຳອິນຊີ ຢູ່ໃນຂະບວນການຜະລິດ ແລະ ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານສຸຂານາໄມທີ່ດີ, ມາດຕະຖານ ການຜະລິດທີ່ດີ;

10. ຜົນຜະລິດ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ຕ້ອງມີກາໝາຍກະສິກຳອິນຊີ, ຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນແລ້ວ ຕ້ອງຕິດກາໝາຍກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ຕິດສະຫຼາກກຳກັບ, ສ່ວນຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ກະສິກຳອິນຊີຢູ່ ໃນໄລຍະການປັບປ່ຽນ ຫຼື ໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ກາໝາຍກະສິກຳອິນຊີ;

11. ທຸກຂັ້ນຕອນ ການຜະລິດ, ການປຸງແຕ່ງ ຈົນຮອດຜະລິດຕະພັນສຳເລັດຮູບ, ຕ້ອງໂສ້ການສະໜອງ ຕ້ອງມີການບັນທຶກ, ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ສາມາດກວດສອບຄືນຫຼັງໄດ້;

12. ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂອື່ນ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກາດໃຊ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 9 ການເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດຈາກທຳມະຊາດ ຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ

ການເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດຈາກທຳມະຊາດ ຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ເກັບກ່ຽວແບບ ຍືນຍົງ ແລະ ອະນຸລັກ;
2. ເກັບກ່ຽວໃນບໍລິເວນທີ່ກຳນົດໃຫ້ ເທົ່ານັ້ນ, ໃນພື້ນທີ່ເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດ ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຮັດການ ຜະລິດ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ສານຕ້ອງຫ້າມ ຢ່າງໜ້ອຍ ສາມປີ;
3. ຕ້ອງເປັນສະມາຊິກພາຍໃນບ້ານ ແລະ ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
4. ປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 10 ປັດໄຈການຜະລິດກະສິກຳອິນຊີເພື່ອການຄ້າ

ປັດໄຈການຜະລິດກະສິກຳອິນຊີເພື່ອການຄ້າ ແມ່ນ ປັດໄຈການຜະລິດທີ່ຜ່ານຂະບວນການຜະລິດ ແລະ ປຸງແຕ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດທາງການຄ້າ ເປັນຕົ້ນ ຜູ້ນຳອົງຄະທາດ, ສານປັບປຸງດິນ, ສານເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ສະໝຸນໄຟປ້ອງກັນພຶດ ໂດຍປະຕິບັດຕາມ ມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ນິຕິກຳອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ສຳລັບປັດໄຈ ການຜະລິດກະສິກຳອິນຊີ ທີ່ຜະລິດໃນພື້ນທີ່ການຜະລິດ ສາມາດນຳໃຊ້ ໃນການຜະລິດ ແລະ ປຸງແຕ່ງໄດ້.

ສຳລັບປັດໄຈການຜະລິດກະສິກຳອິນຊີທີ່ນຳເຂົ້າ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ ຈາກ ໜ່ວຍງານທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17065 ຂອງປະເທດຕົ້ນທາງ ແລະ ຍັງ ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນນຳກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈຶ່ງສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້.

ມາດຕາ 11 ການຈັດການຜົນຜະລິດກະສິກຳອິນຊີ

ທຸກຂັ້ນຕອນ ການຈັດການຫຼັງການເກັບກ່ຽວ, ການປຸງແຕ່ງ, ການຫຸ້ມຫໍ່, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການ ຂົນສົ່ງ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ມາດຕະຖານສຸຂານາໄມທີ່ດີ ແລະ ມາດຕະຖານການຜະລິດທີ່ດີ ເພື່ອຮັກສາຄຸນລັກສະນະ ຂອງຜະລິດຕະພັນ.

ໝວດທີ 2
ການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ດີ

ມາດຕາ 12 ການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ດີ

ການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ດີ ແມ່ນ ລະບົບການຜະລິດ ທີ່ນໍາໃຊ້ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຄວບຄຸມ ເລີ່ມແຕ່ ການຜະລິດ, ການເກັບກ່ຽວ ແລະ ຫຼັງການເກັບກ່ຽວ ເພື່ອປ້ອງກັນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ ຜົນຜະລິດ, ຮັບປະກັນຄວາມສະອາດ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ.

ມາດຕາ 13 ເງື່ອນໄຂການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ດີ

ເງື່ອນໄຂການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ດີ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ປະຫວັດ ແລະ ການຈັດການ ພື້ນທີ່ ຕ້ອງເປັນພື້ນທີ່ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນສານເຄມີ, ທາດໂລຫະໜັກ ແລະ ເຊື້ອຈຸລິນຊີອັນຕະລາຍ;
2. ການນໍາໃຊ້ແນວພັນພືດ ໃຫ້ນໍາໃຊ້ເມັດພັນ ແລະ ແນວພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບ ທີ່ໄດ້ຈາກການຜະລິດ ກະສິກໍາທີ່ດີ, ໃຫ້ບັນທຶກ ການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ, ເຫດຜົນການນໍາໃຊ້ ແລະ ແຫຼ່ງທີ່ມາແນວພັນພືດ;
3. ການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນ ແລະ ສານປັບປຸງດິນ ຕ້ອງປະເມີນຜົນຜະລິດພືດແຕ່ລະຊະນິດ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ ການປົນເປື້ອນ ສານເຄມີ ແລະ ເຊື້ອຈຸລິນຊີ, ບໍ່ໃຫ້ນໍາໃຊ້ອິນຊີວັດຕຸທີ່ບໍ່ຜ່ານການປົມ ຫຼື ໜັກ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ນໍາໃຊ້ ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຄົນ ເຂົ້າໃນການຜະລິດ;
4. ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ຕ້ອງມີການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຂອງນໍ້າ ຈາກສານເຄມີ ແລະ ເຊື້ອຈຸລິນຊີ ກ່ອນ ການນໍາໃຊ້ເຂົ້າສູ່ການຜະລິດ, ກໍລະນີ ນໍ້າມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປົນເປື້ອນ ຕ້ອງທົດສອບຄຸນນະພາບນໍ້າ, ບໍ່ໃຫ້ນໍາໃຊ້ ນໍ້າເປື້ອນ ທີ່ບໍ່ຜ່ານການບໍາບັດ ໃນລະຫວ່າງການຜະລິດ ແລະ ການຈັດການຜົນຜະລິດ ຫຼັງການເກັບກ່ຽວ;
5. ການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມສະຫຼາກ, ໄລຍະເກີດຄ້າງຂອງສານເຄມີ ແລະ ໃຫ້ຢຸດນໍາໃຊ້ກ່ອນການເກັບກ່ຽວ ຕາມກໍານົດຂອງສານເຄມີແຕ່ລະຊະນິດ, ບໍ່ໃຫ້ປະສົມສານເຄມີຫຼາຍກວ່າ ສອງຊະນິດ, ສານເຄມີທີ່ເຫຼືອຈາກການປະສົມນໍາໃຊ້ນັ້ນ ຕ້ອງກໍາຈັດໃຫ້ຖືກວິທີ, ບໍ່ໃຫ້ນໍາເອົາພາຊະນະບັນຈຸສານເຄມີ ເປົ່າ ມາໃຊ້ຄືນໃໝ່ ແລະ ຕ້ອງເກັບມ້ຽນໄວ້ໃນບ່ອນທີ່ປອດໄພ ຈົນກວ່າ ຈະຖືກ ກໍາຈັດ ຫຼື ທໍາລາຍ;
6. ການເກັບກ່ຽວ ແລະ ການຈັດການຜົນຜະລິດ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ວັດຖຸປະກອນ, ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ເຄື່ອງມື ທີ່ຜະລິດມາຈາກວັດຖຸທີ່ບໍ່ປົນເປື້ອນຕໍ່ຜົນຜະລິດ, ບໍ່ໃຫ້ນໍາໃຊ້ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ບັນຈຸສິ່ງເສດເຫຼືອສານເຄມີ ແລະ ວັດຖຸທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ບໍ່ໃຫ້ວາງຜົນຜະລິດໃສ່ໜ້າດິນ ຫຼື ພື້ນຫ້ອງ ໂດຍກົງ ໃນລະຫວ່າງການເກັບກ່ຽວ ແລະ ການເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດ;
7. ເຄຫາສະຖານ ທີ່ໃຊ້ສໍາລັບການປູກ, ການຫຸ້ມຫໍ່, ການຈັດການ ແລະ ການເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການບຸລະນະຮັກສາໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ, ສ້າງລະບົບ ລະບາຍນໍ້າເປື້ອນ ແລະ ກໍາຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ, ດອກໄຟ ຢູ່ເບື້ອງເທິງສະຖານທີ່ຈັດການຜົນຜະລິດ ຕ້ອງມີສິ່ງປ້ອງກັນ, ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ເຄື່ອງມື ຕ້ອງເຮັດຄວາມສະອາດ ເປັນປົກກະຕິ;
8. ສະຖານທີ່ຫຸ້ມຫໍ່, ສາງເກັບຮັກສາ, ສາງເກັບມ້ຽນ ຜົນຜະລິດ, ອຸປະກອນເຄື່ອງມື, ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ບັນດາອຸປະກອນຕ່າງໆ ຕ້ອງທໍາຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພະຍາດ;
9. ສັດລ້ຽງຕ່າງໆທີ່ຢູ່ຕາມບ້ານ ແລະ ຢູ່ໃນຝາມ ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າມາໃນພື້ນທີ່ການຜະລິດ, ອ້ອມຮອບສະຖານທີ່ ເກັບຮັກສາ, ຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ສາງເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດ, ພ້ອມທັງນໍາໃຊ້ມາດຕະການປ້ອງກັນ ຢ່າງເໝາະສົມ ເພື່ອ ປ້ອງກັນ ແລະ ກໍາຈັດສັດຕູພືດ;
10. ມີຄູ່ມືການອະນາໄມສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ວາງໄວ້ບ່ອນທີ່ເຫັນໄດ້ງ່າຍ, ມີຫ້ອງນໍ້າ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍ ຄວາມສະດວກ ໃນການເຮັດອະນາໄມສ່ວນບຸກຄົນ;
11. ນໍາໃຊ້ນໍ້າທີ່ສະອາດສາມາດດື່ມໄດ້ ຫຼື ມີຄ່າເທົ່າກັບມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂອງນໍ້າດື່ມ ສໍາລັບລ້າງ ຜົນຜະລິດຄັ້ງສຸດທ້າຍ ແລະ ນໍາໃຊ້ສານເຄມີທີ່ອະນຸຍາດ ເພື່ອຮັກສາຄຸນນະພາບຜົນຜະລິດຫຼັງການເກັບກ່ຽວ;

12. ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ບໍ່ໃຫ້ວາງພາຊະນະບັນຈຸຜົນຜະລິດ ຕິດກັບດິນ, ກວດກາ ແລະ ທຳຄວາມສະອາດ ພາຊະນະຮອງຟື້ນກ່ອນການນຳໃຊ້ທຸກຄັ້ງ ແລະ ແຍກຜົນຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ອອກຈາກສິນຄ້າ ທົ່ວໄປ;

13. ຕ້ອງໃສ່ຊີ້ ແລະ ເລກລະຫັດຜື່ນທີ່ການຜະລິດ, ພ້ອມທັງລະບຸໃສ່ໃນແຜນທີ່ ທີ່ກຳນົດໄວ້ ແລະ ບັນທຶກຂໍ້ມູນການຜະລິດ, ການຂາຍຜົນຜະລິດ ເພື່ອສາມາດກວດຄົນຫຼັງ ແລະ ຮຽກຄົນໄດ້, ກໍລະນີ ພົບວ່າ ຜົນຜະລິດ ມີການປົນເປື້ອນ ຫຼື ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປົນເປື້ອນ ຕ້ອງແຍກຜົນຜະລິດອອກຕ່າງຫາກ ແລະ ບໍ່ ໃຫ້ຈຳໜ່າຍ;

14. ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ຜູ້ອອກແຮງງານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບ ການປະຕິບັດມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ;

15. ການບັນທຶກ ແລະ ເກັບຮັກສາເອກະສານ ຕ້ອງເກັບໄວ້ ຢ່າງໜ້ອຍ ສອງປີ ຂຶ້ນໄປ ແລະ ນຳໃຊ້ ເອກະສານປັດຈຸບັນ;

16. ການທົບທວນຄືນ ຕ້ອງປະຕິບັດ ຢ່າງໜ້ອຍປີລະຄັ້ງ, ເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກ ແລະ ມີມາດຕະການ ແກ້ໄຂຂໍ້ສະເໜີ ກ່ຽວກັບ ຄວາມປອດໄພຜົນຜະລິດ;

17. ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂອື່ນ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກາດໃຊ້ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 14 ການຈັດການຜົນຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ

ທຸກຂັ້ນຕອນ ການຈັດການຫຼັງການເກັບກ່ຽວ, ການປຸງແຕ່ງ, ການຫຸ້ມຫໍ່, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການ ຂົນສົ່ງ ໂດຍນຳໃຊ້ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຄວບຄຸມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການປົນເປື້ອນ ແລະ ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ຜົນຜະລິດ, ຮັບປະກັນຄວາມສະອາດ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຜົນຜະລິດ.

ພາກທີ III

ລະບົບມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ

ມາດຕາ 15 ລະບົບມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ

ລະບົບມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ;
2. ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ;
3. ມາດຕະຖານສິນຄ້າພືດ;
4. ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ປອດໄພ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ກຳນົດ ມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ, ມາດຕະຖານກະສິກຳ ທີ່ດີ, ມາດຕະຖານສິນຄ້າພືດ ແລະ ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ປອດໄພ.

ມາດຕາ 16 ມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ

ມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ ແມ່ນ ມາດຕະຖານລວມຂອງການຜະລິດພືດ ຊຶ່ງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ກຳນົດ ບົນຜື່ນຖານການເຊື່ອມໂຍງມາດຕະຖານ, ການກວດກາ ແລະ ການຢັ້ງຢືນ ກັບ ພາກຜື່ນ ແລະ ສາກົນ.

ມາດຕາ 17 ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ

ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ແມ່ນ ມາດຕະຖານລວມຂອງການຜະລິດພືດ ຊຶ່ງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ກຳນົດ ບົນຜື່ນຖານການເຊື່ອມໂຍງມາດຕະຖານ, ການກວດກາ ແລະ ການຢັ້ງຢືນ ກັບ ພາກຜື່ນ ແລະ ສາກົນ.

ມາດຕາ 18 ມາດຕະຖານສິນຄ້າພືດ

ມາດຕະຖານສິນຄ້າພືດ ແມ່ນ ການກຳນົດຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ຂອງຜົນຜະລິດ ໂດຍສະເພາະ ສີ, ລົດຊາດ, ຂະໜາດ, ຄວາມຊຸ່ມ, ນ້ຳໜັກ ກົງກັບຄຸນລັກສະນະທາງຊີວະ-ເຄມີຂອງພືດ ລວມທັງການ ຫຸ້ມຫໍ່, ບັນຈຸ, ສະຫຼາກ ແລະ ກາໝາຍ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ຕາມມາດຕະຖານ ຂອງຄູ່ຄ້າ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕະຖານສິນຄ້າພືດ ແຕ່ລະຊະນິດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 19 ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ປອດໄພ

ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ແມ່ນ ຮູບແບບການຜະລິດທົ່ວໄປ ຫຼື ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຊຶ່ງການ ຜະລິດດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ.

ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 20 ການທົບທວນ ແລະ ປັບປຸງລະບົບມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ

ລະບົບມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົບທວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຸກ ຫ້າປີ. ໃນກໍລະນີ ມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງປັບປຸງມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ສາມາດ ດຳເນີນການທົບທວນກ່ອນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ.

ພາກທີ IV

ການພັດທະນາ ແລະ ການສົ່ງເສີມ ກະສິກຳສະອາດ

ໝວດທີ 1

ການພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳສະອາດ

ມາດຕາ 21 ການພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳສະອາດ

ການພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ;
2. ການພັດທະນາອົງກອນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

ມາດຕາ 22 ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ

ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນເຈົ້າການ ໃນການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ພັດທະນາ ສູນມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ ແລະ ສ້າງສະຖານທີ່ ເພື່ອ ຄົ້ນຄວ້າ ທົດລອງ, ສາທິດ, ຝຶກອົບຮົມ, ຫັດສະນະສຶກສາ, ແລກປ່ຽນບົດຮຽນວິຊາການ ແລະ ຖ່າຍທອດ ເຕັກໂນໂລຊີກະສິກຳສະອາດ ຢູ່ ພາຍໃນ ໃຫ້ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
2. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫ້ອງວິໄຈ, ໂຮງເຮືອນປູກພືດທັນສະໄໝ, ສາງເກັບມ້ຽນ ເພື່ອຮັບປະກັນ ຄຸນນະພາບ ມາດຕະຖານສິນຄ້າພືດ ໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມມາດຕະຖານ ຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ມາດຕາ 23 ການພັດທະນາ ອົງກອນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

ການພັດທະນາ ອົງກອນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ພັດທະນາໜ່ວຍງານຮັບຮອງລະບົບການຍັ້ງຢືນກະສິກຳສະອາດ ຂັ້ນສູນກາງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງມາດຕະຖານ ສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17011;

2. ພັດທະນາໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມມາດຕະຖານ ສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17065;
3. ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ວິຊາການສະເພາະດ້ານ ການກວດກາ ແລະ ການຢັ້ງຢືນ ຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ເປັນຕົ້ນ ນັກກວດສອບ, ນັກກວດກາ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ, ທີ່ປຶກສາຝາມ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ວິຊາການກວດກາຄຸນນະພາບພາຍໃນ ຂອງຜູ້ປະກອບການ;
4. ສ້າງ ວິທະຍາກອນ, ຄູ່ຝຶກ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ໃຫ້ ເປັນຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ;
5. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫຼັກສູດກະສິກຳສະອາດ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການຮຽນ-ການສອນ ຢູ່ສະຖານ ການສຶກສາ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ໝວດທີ 2 ການສົ່ງເສີມກະສິກຳສະອາດ

ມາດຕາ 24 ການສົ່ງເສີມກະສິກຳສະອາດ

ການສົ່ງເສີມກະສິກຳສະອາດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ;
2. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ;
3. ການສະໜອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ຈຳເປັນ;
4. ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ;
5. ນະໂຍບາຍ ດ້ານພາສີ ແລະ ອາກອນ;
6. ການບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ພັດທະນາ;
7. ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການຂະຫຍາຍ ຕະຫຼາດ;
8. ການນຳໃຊ້ ແລະ ການປົກປ້ອງ ຊັບສິນທາງປັນຍາ;
9. ການນຳໃຊ້ ແລະ ການຖ່າຍທອດ ເຕັກໂນໂລຊີ.

ມາດຕາ 25 ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ

ຂະແໜງການ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການສ້າງສະພາບ ແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ດ້ວຍການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ລະບຽບການ ໃຫ້ມີຄວາມຈະແຈ້ງ ແລະ ຮັດກຸມ, ສ້າງເວທີປຶກສາຫາລືດ້ານວິຊາການ ລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ພາກທຸລະກິດ, ກຳນົດວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາ ທີ່ເປັນການກົດໜ່ວງ ພ້ອມກັນນັ້ນກໍຕ້ອງເພີ່ມທະວີການບໍລິຫານ ແລະ ການ ບໍລິການຂອງຕົນ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ໂປ່ງໃສ.

ມາດຕາ 26 ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ຂະແໜງການ ແລະ ອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບ ກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ກຳນົດເປັນເຂດຜະລິດ, ເຂດອະນຸລັກ ໃຫ້ຜູ້ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ປົກປັກ ຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້, ບໍ່ປ່ຽນເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 27 ການສະໜອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ຈຳເປັນ

ຂະແໜງການ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນເຈົ້າການຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງ ແລະ ສະໜອງ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ຈຳເປັນ ຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂສະດວກ ໃຫ້ຜູ້

ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າ ໃນການຜະລິດ, ດຳເນີນທຸລະກິດ ເປັນຕົ້ນ ເສັ້ນທາງ ຄົມມະນາຄົມ, ຊົນລະປະທານ, ຕາໜ່າງໄຟຟ້າ ແລະ ເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ.

ມາດຕາ 28 ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ

ກະຊວງການເງິນ, ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສ້າງ ເງື່ອນໄຂ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ຜູ້ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ທະນາຄານທຸລະກິດ ແລະ ສະຖາບັນ ການເງິນທີ່ບໍ່ແມ່ນທະນາຄານ ສ້າງກົນໄກ, ປັບປຸງໂຄງສ້າງດ້ານສິນເຊື້ອ ແລະ ອອກຜະລິດຕະພັນດ້ານການເງິນ ຫຼາຍປະເພດ ໃນການສະໜອງສິນເຊື້ອ, ການຄ້າປະກັນສິນເຊື້ອ ແລະ ການເຊົ່າສິນເຊື້ອ ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ຜູ້ ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນໄດ້ ຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ມາດຕາ 29 ນະໂຍບາຍ ດ້ານພາສີ ແລະ ອາກອນ

ຜູ້ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ຈະໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍ ດ້ານພາສີ ແລະ ອາກອນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໃນກໍລະນີພິເສດ ເປັນຕົ້ນ ກົດຈະການ ຕິດພັນກັບ ແຜນງານການຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຜູ້ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການເສີມຂະຫຍາຍ ຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ແລະ ມຸມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ໄຜພິບັດທຳມະຊາດ ໃຫ້ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະສານສົມທົບ ກັບກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍ ຍົກເວັ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນ ດ້ານພາສີ ແລະ ອາກອນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ພິຈາລະນາ ນຳສະເໜີ ຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ພິຈາລະນາຕົກລົງ.

ມາດຕາ 30 ການບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ພັດທະນາ

ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນເຈົ້າການ ໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ພັດທະນາ ຜູ້ ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ດ້ວຍການສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານ ເພື່ອເຄື່ອນໄຫວໃຫ້ບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ພັດທະນາ.

ຂະແໜງການ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ກົນໄກ ໃນການໃຫ້ການບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ຕາມພາລະບົດບາດ ຂອງຕົນ ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ໃຫ້ບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ພັດທະນາ ໃຫ້ຜູ້ປະກອບການ ກະສິກຳສະອາດ.

ມາດຕາ 31 ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການຂະຫຍາຍ ຕະຫຼາດ

ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສົມທົບກັບຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ຜູ້ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕະຫຼາດ ດ້ວຍການຈັດງານວາງສະແດງສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ, ການໂຄສະນາສິນຄ້າ, ການ ສຶກສາ ກ່ຽວກັບຕະຫຼາດ, ການແນະນຳຜະລິດຕະພັນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມງານວາງສະແດງສິນຄ້າ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ການຈັບຄູ່ທຸລະກິດ ແລະ ການຮ່ວມລົງທຶນ ເພື່ອຂະຫຍາຍຕະຫຼາດ.

ຂະແໜງການ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ໃຫ້ໂອກາດ ຜູ້ປະກອບການ ກະສິກຳສະອາດ ເປັນຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນຜະລິດກະສິກຳສະອາດ.

ມາດຕາ 32 ການນຳໃຊ້ ແລະ ການປົກປ້ອງ ຊັບສິນທາງປັນຍາ

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ສິ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂສະດວກ ໃຫ້ຜູ້ປະກອບການ ປະດິດສ້າງ, ປະດິດຄິດແຕ່ງ, ສ້າງເສດຖະກິດພູມປັນຍາ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບສິນທາງປັນຍາ ພ້ອມທັງສິ່ງເສີມ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການກະສິກຳສະອາດ ໃນການຈົດທະບຽນ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປ້ອງສິດ ຕໍ່ຊັບສິນທາງປັນຍາ.

ມາດຕາ 33 ການນຳໃຊ້ ແລະ ການຖ່າຍທອດ ເຕັກໂນໂລຊີ

ລັດ ສິ່ງເສີມການນຳໃຊ້ ແລະ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ດັ່ງນີ້:

1. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ, ວິໄຈ, ນຳໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີດັ່ງກ່າວ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນ ການຜະລິດ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ໃຫ້ຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ກະສິກຳສະອາດ ເພີ່ມຜະລິດຕະພາບ, ຄຸນນະພາບ, ສະອາດ, ປອດໄພ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ສະໜອງທຶນໃນຮູບແບບຕ່າງໆ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປັບປຸງ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການ.

ພາກທີ V

ໜ່ວຍງານ ແລະ ການຍັ້ງຢືນ ກະສິກຳສະອາດ

ໜວດທີ 1

ໜ່ວຍງານກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ

ມາດຕາ 34 ໜ່ວຍງານກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ

ໜ່ວຍງານກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງກະສິກຳສະອາດ;
2. ໜ່ວຍງານຮັບຮອງກະສິກຳສະອາດ;
3. ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນກະສິກຳສະອາດ;
4. ໜ່ວຍງານກວດກາເຕັກນິກວິຊາການກະສິກຳສະອາດ;
5. ໜ່ວຍງານຫ້ອງວິໄຈກະສິກຳສະອາດ.

ມາດຕາ 35 ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງກະສິກຳສະອາດ

ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງກະສິກຳສະອາດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງກະສິກຳສະອາດ;
2. ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່, ສຶກສາອົບຮົມ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຄຸ້ມຄອງກະສິກຳສະອາດ;
3. ຄົ້ນຄວ້າ ມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ, ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ, ມາດຕະຖານສິນຄ້າຟືດ, ມາດຕະຖານອື່ນໆກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຫ້ອງວິໄຈ ເພື່ອສະເໜີຂັ້ນເທິງ ພິຈາລະນາ;

4. ຄົ້ນຄວ້າ, ສ້າງລະບຽບການ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17011, ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17065, ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17025, ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17020, ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17021 ແລະ ມາດຕະຖານສາກົນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີການແຕ່ງຕັ້ງບຸກຄະລາກອນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານ ຂອງໜ່ວຍງານຮັບຮອງ ກະສິກຳສະອາດ, ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນກະສິກຳສະອາດ, ໜ່ວຍງານກວດກາເຕັກນິກວິຊາການກະສິກຳສະອາດ ແລະ ໜ່ວຍງານທ້ອງຜິວໄຈກະສິກຳສະອາດ;
6. ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການສະເໜີຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ເພື່ອສະເໜີ ຂັ້ນເທິງ ພິຈາລະນາ;
7. ຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ;
8. ເຂົ້າຮ່ວມ ກອງປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳ ສະອາດ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
9. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ຕາມການມອບໝາຍ;
10. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນ ໃຫ້ຂັ້ນເທິງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
11. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 36 ໜ່ວຍງານຮັບຮອງກະສິກຳສະອາດ

ໜ່ວຍງານຮັບຮອງກະສິກຳສະອາດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ປະເມີນການເຮັດວຽກ ຂອງໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນຕາມມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17065;
2. ກວດກາຮ່ວມ ຫຼື ບໍ່ຮ່ວມ ກັບນັກກວດກາ ຂອງໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຢ່າງໜ້ອຍ ຫ້າສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຈຳນວນລູກຄ້າ;
3. ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການສະເໜີຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດດ້ານການກວດກາ ແລະ ຢັ້ງຢືນ ເພື່ອ ສະເໜີຕໍ່ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ພິຈາລະນາ;
4. ດຳເນີນງານ ແລະ ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17011;
5. ຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານຮັບຮອງກະສິກຳສະອາດ;
6. ເຂົ້າຮ່ວມ ກອງປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ກ່ຽວກັບວຽກງານ ຮັບຮອງ ກະສິກຳສະອາດ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
7. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານຮັບຮອງກະສິກຳສະອາດ ຕາມການມອບໝາຍ;
8. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນ ໃຫ້ຂັ້ນເທິງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
9. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 37 ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນກະສິກຳສະອາດ

ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນກະສິກຳສະອາດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນການກວດກາເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຕາມຂອບເຂດມາດຕະຖານ ທີ່ໜ່ວຍງານຮັບຮອງອະນຸຍາດໃຫ້ກວດກາ;
2. ພັດທະນາລະບົບການຢັ້ງຢືນ ແລະ ລາຍການກວດກາ ຂອງຕົນເອງ ບົນພື້ນຖານເງື່ອນໄຂມາດຕະຖານ ທີ່ກຳນົດ;

3. ດຳເນີນງານ ແລະ ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17065;
4. ເຂົ້າຮ່ວມ ກອງປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ກ່ຽວກັບວຽກງານອອກໃບຢັ້ງຢືນກະສິກຳສະອາດ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
5. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານອອກໃບຢັ້ງຢືນກະສິກຳສະອາດ ຕາມການມອບໝາຍ;
6. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນ ໃຫ້ຂັ້ນເທິງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 38 ໜ່ວຍງານກວດກາເຕັກນິກວິຊາການກະສິກຳສະອາດ

ໜ່ວຍງານກວດກາເຕັກນິກວິຊາການກະສິກຳສະອາດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນການກວດກາເຕັກນິກວິຊາການ ຕາມຂອບເຂດມາດຕະຖານ ທີ່ໜ່ວຍງານຮັບຮອງອະນຸຍາດໃຫ້ກວດກາ;
2. ພັດທະນາລະບົບການກວດກາ ແລະ ລາຍການກວດກາ ຂອງຕົນເອງ ບົນພື້ນຖານເງື່ອນໄຂມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດ;
3. ເຮັດບົດລາຍງານຜົນການກວດກາ ໃຫ້ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ;
4. ດຳເນີນງານ ແລະ ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17020;
5. ເຂົ້າຮ່ວມ ກອງປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ກ່ຽວກັບວຽກງານກວດກາເຕັກນິກວິຊາການກະສິກຳສະອາດ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
6. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານກວດກາເຕັກນິກວິຊາການກະສິກຳສະອາດ ຕາມການມອບໝາຍ;
7. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນ ໃຫ້ຂັ້ນເທິງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
8. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 39 ໜ່ວຍງານຫ້ອງວິໄຈກະສິກຳສະອາດ

ໜ່ວຍງານຫ້ອງວິໄຈກະສິກຳສະອາດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນການວິເຄາະ ແລະ ວິໄຈ ຕາມຂອບເຂດມາດຕະຖານ ທີ່ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງກະສິກຳສະອາດອະນຸຍາດໃຫ້ວິໄຈ;
2. ພັດທະນາລະບົບການວິເຄາະ ແລະ ວິໄຈ ຂອງຕົນ ບົນພື້ນຖານເງື່ອນໄຂມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດ;
3. ດຳເນີນງານ ແລະ ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານສາກົນໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17025;
4. ເຂົ້າຮ່ວມ ກອງປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຫ້ອງວິໄຈກະສິກຳສະອາດ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
5. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານຫ້ອງວິໄຈກະສິກຳສະອາດ ຕາມການມອບໝາຍ;
6. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານຜົນ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນ ໃຫ້ຂັ້ນເທິງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ໝວດທີ 2
ການຢັ້ງຢືນກະສິກຳສະອາດ

ມາດຕາ 40 ການສະເໜີຂໍການຢັ້ງຢືນກະສິກຳສະອາດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຂໍການຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ຕ້ອງຢືນຄຳຮ້ອງຂໍການຢັ້ງຢືນຕໍ່ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ໜ່ວຍງານກວດກາ ແລະ ປະກອບເອກະສານ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບສະເໜີ ຕາມແບບພິມ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກຳນົດ;
2. ສຳເນົາໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ (ຖ້າມີ);
3. ສຳເນົາ ບັດປະຈຳຕົວ ຫຼື ສຳມະໂນຄົວ ຫຼື ໜັງສືຜ່ານແດນ;
4. ສຳເນົາ ໃບອະນຸຍາດສ້າງກຸ່ມ ຫຼື ໃບທະບຽນສະຫະກອນ (ຖ້າມີ);
5. ສຳເນົາໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ຖ້າມີ).

ມາດຕາ 41 ການອອກໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ ແລະ ສິນຄ້າພືດ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາ ອອກໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ພາຍໃນກຳນົດ ຫ້າວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບບົດລາຍງານ ຜົນການກວດກາ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີບໍ່ສາມາດອອກໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍຊາບ.

ມາດຕາ 42 ອາຍຸການນຳໃຊ້ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ
ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ກະສິກຳທີ່ດີ ມີອາຍຸ ໜຶ່ງ ປີ ນັບແຕ່ວັນ ລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ການຕໍ່ອາຍຸໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ກະສິກຳທີ່ດີ ຕ້ອງດຳເນີນ ກ່ອນໃບຢັ້ງຢືນໝົດ ອາຍຸ ຫຼື ກາສິບວັນ.

ສຳລັບອາຍຸການນຳໃຊ້ ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 43 ການໂຈະໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ

ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ຈະຖືກໂຈະ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ;
2. ຕາມການສະເໜີຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດມາດຕະຖານ ແລະ ເງື່ອນໄຂການຜະລິດກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ;
3. ດຳເນີນການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ;
4. ບໍ່ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານ ແລະ ເງື່ອນໄຂການຜະລິດ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ.

ເມື່ອມີການໂຈະ ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງແຈ້ງ ກ່ຽວກັບການໂຈະດັ່ງກ່າວ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ເປັນລາຍລັກ ອັກສອນ.

ມາດຕາ 44 ການຖອນໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ຈະຖືກຖອນ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ;
2. ເອົາໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນນຳໃຊ້;
3. ບໍ່ປະຕິບັດຕາມການແຈ້ງໂຈະ;
4. ມີການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງຮ້າຍແຮງ.

ເມື່ອມີການຖອນ ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງແຈ້ງ ກ່ຽວກັບການຖອນດັ່ງກ່າວ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ພ້ອມທັງແຈ້ງໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບ.

ພາກທີ VI

ກາໝາຍ ແລະ ສະຫຼາກ

ມາດຕາ 45 ການກຳນົດ ກາໝາຍ ແລະ ສະຫຼາກ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ກຳນົດກາໝາຍ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ເປັນຜູ້ນຳໃຊ້ ເພື່ອຢັ້ງຢືນຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ.

ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ເປັນຜູ້ກຳນົດສະຫຼາກ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ.

ມາດຕາ 46 ການນຳໃຊ້ ກາໝາຍ ແລະ ສະຫຼາກ

ຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ກະສິກຳທີ່ດີ ລວມທັງ ສິນຄ້າພືດ ຕ້ອງຕິດກາໝາຍ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກຳນົດ, ຕິດສະຫຼາກ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຮັບຮອງ ເພື່ອ ບົ່ງບອກຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ຜະລິດຕະພັນ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນ.

ພາກທີ VII

ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກະສິກຳສະອາດ

ມາດຕາ 47 ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກະສິກຳສະອາດ

ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກະສິກຳສະອາດ ແມ່ນ ບ່ອນເກັບກຳ, ສັງລວມ, ເກັບຮັກສາ, ວິເຄາະ, ວິໄຈ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ຈັດເປັນລະບົບ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ໃນຮູບແບບເຈ້ຍ ແລະ ຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ.

ມາດຕາ 48 ການສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສ້າງ, ປັບປຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກະສິກຳສະອາດ ລວມທັງການ ສະໜອງ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ໂດຍ ປະສານສົມທົບ ກັບ ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ, ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ລວມທັງ ການສະໜອງ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບ ກະສິກຳສະອາດ ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ເຂົ້າໃນລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກະສິກຳສະອາດ.

ມາດຕາ 49 ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຂໍ້ມູນໃນລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກະສິກຳສະອາດ ເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ.

ສຳລັບການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ກະສິກຳສະອາດ ທີ່ເປັນອັນສະເພາະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາກທີ VIII

ທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ

ມາດຕາ 50 ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ໃຫ້ແຈ້ງ ຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດນຳຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ວິສາຫະກິດ. ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບໃບທະບຽນວິສາຫະກິດແລ້ວ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດນຳກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 51 ປະເພດທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ

ປະເພດທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການບໍລິການອອກໃບຢັ້ງຢືນ;
2. ການບໍລິການກວດກາເຕັກນິກວິຊາການ;
3. ການບໍລິການວິໄຈກະສິກຳສະອາດ;
4. ການບໍລິການໂຄສະນາກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ;
5. ທຸລະກິດປະເພດອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກະສິກຳສະອາດ.

ມາດຕາ 52 ການບໍລິການອອກໃບຢັ້ງຢືນ

ການບໍລິການອອກໃບຢັ້ງຢືນ ດຳເນີນດ້ວຍ ການກວດກາ ແລະ ປະເມີນລະບົບການຜະລິດ ຕາມມາດຕະຖານ ກະສິກຳສະອາດ ເລີ່ມແຕ່ການວາງແຜນການປູກ, ຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນພືດ ຈົນຮອດ ການຈຳໜ່າຍ ເພື່ອລາຍງານຜົນການກວດກາ, ປະເມີນ ແລະ ພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນ. ການບໍລິການອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມເງື່ອນໄຂຂອງມາດຕະຖານ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17065.

ມາດຕາ 53 ການບໍລິການກວດກາເຕັກນິກວິຊາການ

ການບໍລິການກວດກາເຕັກນິກວິຊາການ ດຳເນີນດ້ວຍ ການກວດກາ ແລະ ປະເມີນ ລະບົບການຜະລິດ ຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ ເລີ່ມແຕ່ການວາງແຜນການປູກ, ຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນພືດ ຈົນຮອດ ການຈຳໜ່າຍ ເພື່ອລາຍງານຜົນການກວດກາປະເມີນ ຕໍ່ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ເພື່ອດຳເນີນການຕາມຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ການບໍລິການກວດກາເຕັກນິກວິຊາການ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂຂອງມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17020.

ມາດຕາ 54 ການບໍລິການວິໄຈກະສິກຳສະອາດ

ການບໍລິການວິໄຈກະສິກຳສະອາດ ດຳເນີນດ້ວຍການວິໄຈຫາສານພິດຕົກຄ້າງຈາກສານເຄມີ, ສິ່ງປົນເປື້ອນ ຂອງເຊື້ອຈຸລິນຊີ ແລະ ສິ່ງແປກປອມ ຕາມທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກຳນົດ. ການບໍລິການວິໄຈ ກະສິກຳສະອາດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂຂອງມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໂອ/ໄອອີຊີ 17025.

ມາດຕາ 55 ການບໍລິການໂຄສະນາກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ

ການບໍລິການໂຄສະນາກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງກັບ ເນື້ອໃນ ແລະ ຮູບການ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ. ສໍາລັບເນື້ອໃນການໂຄສະນາ ຕ້ອງຊັດເຈນ, ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ຂອງຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ໄດ້ຮັບການຍິ່ງຍືນ.

ມາດຕາ 56 ເງື່ອນໄຂຂອງການດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ

ເງື່ອນໄຂຂອງການດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ທຶນ, ສໍານັກງານ, ອຸປະກອນ, ເຄື່ອງມື ແລະ ພາຫະນະຮັບໃຊ້ ຢ່າງເໝາະສົມ;
2. ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ແລະ ແຜນດໍາເນີນທຸລະກິດ;
3. ນັກວິຊາການທີ່ມີຄວາມຮູ້ດ້ານກະສິກໍາ ລະດັບຊັ້ນສູງຂຶ້ນໄປ ທີ່ມີໃບຢັ້ງຢືນການຜ່ານການປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງ ສໍາລັບທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາ;
4. ເງື່ອນໄຂອື່ນ ຕາມແຕ່ລະປະເພດທຸລະກິດ ທີ່ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍານົດ.

ມາດຕາ 57 ເອກະສານປະກອບການຂໍອະນຸຍາດ

ເອກະສານປະກອບການຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄໍາຮ້ອງ ຕາມແບບຟິມ ທີ່ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍານົດ;
2. ສໍາເນົາໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ;
3. ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ແລະ ແຜນດໍາເນີນທຸລະກິດ;
4. ເອກະສານອື່ນ ຕາມແຕ່ລະປະເພດທຸລະກິດ ທີ່ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍານົດ.

ມາດຕາ 58 ການພິຈາລະນາອອກໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງພິຈາລະນາອອກໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ ພາຍໃນເວລາ ສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະກອບ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ຖືກຕ້ອງ ແລະ ໄດ້ຜ່ານການກວດກາຕົວຈິງ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີບໍ່ສາມາດອອກໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດໄດ້ ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍພາຍໃນກໍານົດເວລາດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 59 ອາຍຸການນໍາໃຊ້ໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ

ໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ ມີອາຍຸການນໍາໃຊ້ ສອງປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້. ການຕໍ່ອາຍຸໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ ຕ້ອງດໍາເນີນກ່ອນໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດໝົດອາຍຸ ຫົກສິບວັນ.

ມາດຕາ 60 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດ

ຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນ ຕາມ ການອະນຸຍາດ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ກົດໝາຍ;
2. ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ;
3. ຮ້ອງທຸກຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາຂອງຕົນ;
4. ປະກອບສ່ວນ ທາງດ້ານທຶນ ຫຼື ແຮງງານ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ;
5. ໃຫ້ການຮ່ວມມື, ສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ;
6. ເສຍຄ່າທໍານຽມ, ຄ່າບໍລິການ ແລະ ພັນທະອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 61 ການໂຈະການດຳເນີນທຸລະກິດ

ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ຈະຖືກໂຈະ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ;
2. ດຳເນີນທຸລະກິດ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
3. ດຳເນີນທຸລະກິດ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເມື່ອມີການໂຈະ ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງແຈ້ງ ກ່ຽວກັບການໂຈະດັ່ງກ່າວ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ພ້ອມທັງແຈ້ງໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບ.

ມາດຕາ 62 ການຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ

ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ຈະຖືກຖອນ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂ ບັນຫາຂອງຕົນ ຕາມການແຈ້ງໂຈະ;
2. ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ;
3. ມີການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຢ່າງຮ້າຍແຮງ;
4. ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໃຫ້ຍຸບເລີກ ຫຼື ໃຫ້ລົ້ມລະລາຍ ຂອງວິສາຫະກິດ.

ພາຍຫຼັງຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດແລ້ວ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ແລະ ກະຊວງອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອດຳເນີນການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

**ພາກທີ IX
ຂໍ້ຫ້າມ**

ມາດຕາ 63 ຂໍ້ຫ້າມທົ່ວໄປ

ຫ້າມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງອຸປະສັກ, ຂັດຂວາງ, ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ບັງຂັບ ນາບຊຸ່, ໜີ້ນປະໝາດ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງຜູ້ປະກອບການ ລວມທັງການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
3. ປອມແປງເອກະສານ ຫຼື ນຳໃຊ້ເອກະສານປອມ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ;
4. ນຳໃຊ້ກາໝາຍກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ ຫຼື ສິນຄ້າພິດ ຕິດໃສ່ຜົນຜະລິດ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
5. ແອບອ້າງ, ໂຄສະນາ ຜົນຜະລິດ, ຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ປັດໄຈການຜະລິດ ຂອງຕົນ ເປັນ ຜົນຜະລິດ, ຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ປັດໄຈການຜະລິດ ກະສິກຳອິນຊີ ຫຼື ກະສິກຳທີ່ດີ;
6. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 64 ຂໍ້ຫ້າມ ສຳລັບຜູ້ປະກອບການ

ຫ້າມ ຜູ້ປະກອບການ ມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ສ້າງອຸປະສັກ ຫຼື ຂັດຂວາງ ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

2. ໃຫ້, ຮັບ ຫຼື ເປັນສື່ກາງ ໃນການໃຫ້ ຫຼື ຮັບ ສິນບົນ ແກ່ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ດຳເນີນທຸລະກິດ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມການອະນຸຍາດ;
4. ເອົາໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ, ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດິ, ສິນຄ້າພິດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນນຳໃຊ້;
5. ນຳໃຊ້ກາໝາຍ, ສະຫຼາກ ຕິດໃສ່ຜົນຜະລິດ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ກະສິກຳ ສະອາດ ຫຼື ກະສິກຳອິນຊີ ທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະປັບປຸງ;
6. ນຳໃຊ້ກາໝາຍ ກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ກະສິກຳທີ່ດິ ໃສ່ປ້າຍໂຄສະນາ ແລະ ຕິດໃສ່ປ້າຍຮ້ານຄ້າ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
7. ປະກິເສດຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຊຸກເຊື່ອງ ປັດໄຈການຜະລິດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເປັນຕົ້ນ ຢາປາບສັດຕູພິດ, ຝຸ່ນ, ແນວຜັນ;
8. ໂຄສະນາ ຊວນເຊື່ອ ແລະ ແອບອ້າງ ສັບພະຄຸນຂອງ ຜົນຜະລິດ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນ ກະສິກຳສະອາດ ເກີນຄວາມເປັນຈິງ;
9. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 65 ຂໍ້ຫ້າມ ສຳລັບພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຫ້າມ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ສວຍໃຊ້ ໜ້າທີ່, ຕຳແໜ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ, ຍາດພີ່ນ້ອງ ແລະ ພັກພວກ ຂອງຕົນ;
2. ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ ທີ່ເປັນອັນສະເພາະ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
3. ຂໍເອົາ, ທວງເອົາ ຫຼື ຮັບ, ເປັນສື່ກາງ ໃນການໃຫ້ ຫຼື ຮັບ ສິນບົນ;
4. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ດ້ວຍຄວາມປະໝາດ, ເລີ່ນເລີ້, ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບ;
5. ກົດໜ່ວງ, ຖ່ວງດຶງ, ປອມແປງເອກະສານ, ອອກເອກະສານ ຫຼື ທຳລາຍເອກະສານ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
6. ເກັບ ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການ ກ່ຽວກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າ ບໍລິການ;
7. ນຳໃຊ້ລາຍຮັບວິຊາການ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
8. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ພາກທີ X

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກຳສະອາດ

ມາດຕາ 66 ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກຳສະອາດ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ໂດຍກົງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ;
3. ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ;
4. ຄະນະກຳມະການປົກຄອງຕາແສງ.

ມາດຕາ 67 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານ ກະສິກໍາສະອາດ ເພື່ອສະໜີລັດຖະບານ ຝຶຈາລະນາ;
2. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານ ກະສິກໍາສະອາດ ເປັນແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ຂອງຕົນ ພ້ອມທັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
3. ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ຍຸດທະສາດ, ລະບຽບການ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ;
4. ຊີ້ນຳ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ ໂດຍມີການປະສານ ສົມທົບກັບຂະແໜງການ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ສຳຫຼວດ ແລະ ກຳນົດເຂດຈຸດສຸມການຜະລິດກະສິກໍາສະອາດ;
6. ສ້າງ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ ບຸກຄະລາກອນ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ;
7. ຄົ້ນຄວ້າ ກຳນົດ ມາດຕະຖານ ກະສິກໍາອິນຊີ, ກະສິກໍາທີ່ດີ ແລະ ສິນຄ້າພືດ ລວມທັງມາດຕະຖານ ອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ອອກ, ໂຈະ ຫຼື ຖອນ ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກໍາອິນຊີ, ກະສິກໍາທີ່ດີ ແລະ ສິນຄ້າພືດ, ໃບອະນຸຍາດ ດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ;
9. ກວດກາເຕັກນິກວິຊາການ, ວິໄຈ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ໂຄສະນາ ກ່ຽວກັບກະສິກໍາສະອາດ;
10. ສ້າງ, ປັບປຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກະສິກໍາສະອາດ;
11. ກວດກາ, ຮັບຮອງ ແລະ ຍັ້ງຢືນໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ໜ່ວຍງານກວດກາ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ຕາມມາດຕະຖານສາກົນ ໄອເອສໄອ/ໄອອີຊີ 17011, ໄອເອສໄອ/ໄອອີຊີ 17065;
12. ຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ ໃນຂອບເຂດ ທົ່ວປະເທດ;
13. ຮັບ, ຝຶຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳສະໜີ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບວຽກງານ ກະສິກໍາສະອາດ;
14. ປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ;
15. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ;
16. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ ຕໍ່ລັດຖະບານ ຢ່າງເປັນ ປົກກະຕິ;
17. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 68 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ

ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ລະບຽບການ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ;
2. ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ລະບຽບການ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກໍາສະອາດ;
3. ຊຸກຍູ້ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ໃຫ້ດຳເນີນການຜະລິດຕາມລະບົບມາດຕະຖານກະສິກໍາ ສະອາດ;

4. ຊື່ນຳ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ໂດຍມີການປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ, ອົງການອື່ນ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ຂັ້ນເມືອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ສະເໜີ ສ້າງ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ ບຸກຄະລາກອນ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
6. ສະເໜີ ໂຈະ ຫຼື ຖອນ ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າຜິດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ, ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ;
7. ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກະສິກຳສະອາດ;
8. ຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ໃນຂອບເຂດນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ;
9. ຮັບ, ພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳສະເໜີ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
10. ປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ, ອົງການອື່ນ ຂັ້ນແຂວງ, ຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
11. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ຕໍ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ຂັ້ນແຂວງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
12. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 69 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ

ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ລະບຽບການ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
2. ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ລະບຽບການ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
3. ຊຸກຍູ້ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ໃຫ້ດຳເນີນການຜະລິດຕາມລະບົບມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ;
4. ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ໂດຍມີການປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການ, ອົງການອື່ນ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງຕາແສງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ສະເໜີ ສ້າງ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ ບຸກຄະລາກອນ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
6. ສະເໜີ ໂຈະ ຫຼື ຖອນ ໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າຜິດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ, ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ;
7. ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກະສິກຳສະອາດ;
8. ເຂົ້າຮ່ວມ ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ໃນຂອບເຂດເມືອງ, ນະຄອນ;
9. ຮັບ, ພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳສະເໜີ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
10. ປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການ, ອົງການອື່ນ ຂັ້ນເມືອງ, ຄະນະກຳມະການປົກຄອງຕາແສງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
11. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ຕໍ່ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ຂັ້ນເມືອງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
12. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 70 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະກຳມະການປົກຄອງຕາແສງ

ຄະນະກຳມະການປົກຄອງຕາແສງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ປະສານງານກັບ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ບ້ານ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ມາດຕະຖານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ;
2. ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ປະສິບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
3. ຊ່ວຍຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ໃນການຈັດສັນສະຖານທີ່ຜະລິດ ແລະ ຕະຫຼາດກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ;
4. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 71 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ປະສານສົມທົບ ແລະ ຮ່ວມມືກັບອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ຕາມພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 72 ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
2. ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບກະສິກຳສະອາດ;
4. ການປະຕິບັດ ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳສະອາດ;
5. ເນື້ອໃນອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 73 ຮູບການການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ມີ ສາມຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ເຊິ່ງແມ່ນ ການກວດກາທີ່ດຳເນີນໄປຕາມແຜນການ ຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ;
2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ເຊິ່ງແມ່ນ ການກວດການອກແຜນ ເມື່ອເຫັນວ່າມີ ຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເປົ້າໝາຍທີ່ຖືກກວດກາຮູ້ລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ເຊິ່ງແມ່ນ ການກວດກາຢ່າງຮີບດ່ວນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເປົ້າໝາຍທີ່ ຖືກກວດກາຮູ້ລ່ວງໜ້າ.

ໃນການດຳເນີນການກວດກາວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 74 ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະສິກຳສະອາດ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະສິກຳສະອາດ ແມ່ນ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານປູກຝັງ ຊຶ່ງຖືກ ແຕ່ງຕັ້ງໂດຍລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ປະຕິບັດວຽກງານກວດກາ ຕາມມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ກະສິກຳທີ່ດີ, ສິນຄ້າພືດ ແລະ ກະສິກຳທີ່ປອດໄພ.

ສຳລັບ ມາດຕະຖານ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ກະສິກຳສະອາດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການ ຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 75 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ກະສິກຳສະອາດ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະສິກຳສະອາດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ກວດກາ ແລະ ຝຶກສູດ ຂໍ້ມູນທີ່ສະເໜີ ຂໍການຍັງຢືນ, ກວດກາ ເຊັ່ນ ສະຖານທີ່ຜະລິດ, ສະຖານທີ່ປຸງແຕ່ງ, ບ່ອນຈຳໜ່າຍ, ສາງເກັບຮັກສາ, ການໂຄສະນາ, ການຂົນສົ່ງ, ການນຳເຂົ້າ, ການສົ່ງອອກ, ການສົ່ງຜ່ານ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ກວດກາການປະຕິບັດມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ກະສິກຳທີ່ດີ ໃນລະບົບການຜະລິດຂອງຜູ້ປະກອບການ;
3. ເກັບຕົວຢ່າງ ຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ເພື່ອນຳໄປວິໄຈຄຸນນະພາບ ຫຼື ນຳໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານ;
4. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ຜົນການກວດກາ ແລະ ປະກອບເອກະສານ ໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານກະສິກຳສະອາດ ພ້ອມທັງສະເໜີມາດຕະການແກ້ໄຂ ເພື່ອພິຈາລະນາ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ;
5. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ຕາມການມອບໝາຍ.

ພາກທີ XI

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 76 ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 77 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ຫຼື ຖືກລົງໂທດທາງອາຍາ ຕາມກົດໝາຍ.

ພາກທີ XII

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 78 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນເຈົ້າການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້.
ກະຊວງ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈົ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 79 ຜົນສັກສິດ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນທີ 15 ກໍລະກົດ 2026 ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຕາງໜ້າ ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ສອນໄຊ ສີພັນດອນ